

TITLUL I CĂSĂTORIA

CAPITOLUL I ÎNCHEIEREA CĂSĂTORIEI

Art. 3. - Numai căsătoria încheiată în fata delegatului de stare civilă¹ dă naștere drepturilor și obligațiilor de soți prevăzute în prezentul decret.

1. Primarul îndeplinește funcția de ofiter de stare civilă (art. 43, lit. t) din Legea nr. 69 din 26 noiembrie 1991 a administrației publice locale nr. 69 din 26 noiembrie 1991

Art. 4. - **Bărbatul** se poate căsători numai **dacă a împlinit vârsta de optsprezece ani, iar femeia numai dacă a împlinit optsprezece ani.**

Cu toate acestea, pentru motive temeinice, se poate încuviința căsătoria femeii care a împlinit șaisprezece ani. Încuviințarea se poate da de Comitetul executiv al Consiliului Popular al Municipiului București sau al județului² în cuprinsul căruia își are domiciliul femeia și numai în temeiul unui aviz dat de un medic oficial.

---

2. Consilii locale, Consiliul municipiului București, consilii județene și primari, potrivit Legii administrației publice locale nr. 69 din 26 noiembrie 1991

Art. 5. - **Este oprit să se căsătorească** bărbatul sau femeia care este căsătorită.

Art. 6. - **Este oprită căsătoria** între rudele în linie dreaptă, precum și între cele în linie colaterală până la al patrulea grad inclusiv.

Pentru motive temeinice, căsătoria între rudele în linie colaterală de gradul al patrulea poate fi încuviințată de Comitetul executiv al Consiliului Popular al Municipiului București sau al județului³ în cuprinsul căruia cel care cere această încuviințare își are domiciliul.

---

3. Consilii locale, Consiliul municipiului București, consilii județene și primari, potrivit Legii administrației publice locale nr. 69 din 26 noiembrie 1991

Art. 7. - **Este oprită căsătoria:**

a) între cel care înfiază sau ascendentii lui, de o parte, și cel înfiat ori descendentii acestuia, de alta;

b) între copiii celui care înfiază, pe de o parte, și cel înfiat sau copiii acestuia, de alta;

c) între cei înfiati de aceeași persoană.

Pentru motive temeinice, căsătoria între persoanele prevăzute la lit. b) și c) de mai sus poate fi încuviințată potrivit dispozițiilor Art. 6 alin. 2.

Art. 8. - În timpul tutelei, căsătoria este oprită între tutore și persoana minoră ce se află sub tutela sa.

Art. 9. - **Este oprit să se căsătorească** alienatul mintal, debilul mintal, precum și cel care este lipsit vremelnic de facultățile mintale, cât timp nu are discernământul faptelor sale.

Art. 10. - Căsătoria nu se va încheia dacă viitorii soti nu declară că si-au comunicat reciproc starea sănătății lor. În cazul în care, prin lege specială, este oprită căsătoria celor suferinzi de anumite boli, se vor aplica dispozițiile acelei legi.

Art. 11. - Căsătoria se încheie în fata delegatului de stare civilă al Consiliului Popular al comunei, orasului, municipiului sau sectorului Municipiului București⁴, în cuprinsul căruia se află domiciliul sau reședința oricărui dintre viitorii soti.

---

4. Primarul îndeplinește funcția de ofiter de stare civilă (art. 43, lit. t) din Legea nr. 69 din 26 noiembrie 1991 a administrației publice locale nr. 69 din 26 noiembrie 1991

Art. 12. - Cei care vor să se căsătorească vor face, personal, declarația de căsătorie la serviciul de stare civilă la care urmează a se încheia căsătoria.

Dacă unul dintre viitorii soti nu se află în localitatea unde urmează a se încheia căsătoria, el va putea face declarația de căsătorie în localitatea unde se află, la serviciul de stare civilă, care o va transmite, din oficiu și fără întârziere, serviciului de stare civilă competent pentru încheierea căsătoriei.

Art. 13. - În declarația de căsătorie, viitorii soti vor arăta că nu există nici o piedică legală la căsătorie. Odată cu declarația de căsătorie, ei vor prezenta dovezile cerute de lege.

Art. 14. - Orice persoană poate face opunere la căsătorie, dacă există o piedică legală ori dacă alte cerințe ale legii nu sunt îndeplinite.

Opunerea la căsătorie se va face numai în scris, cu arătarea dovezilor pe care ea se întemeiază.

Art. 15. - Delegatul de stare civilă⁵ va refuza să constate încheierea căsătoriei dacă în temeiul verificărilor ce este dator să facă, al opunerilor primite sau al informațiilor ce are, găsește că cerințele legii nu sunt îndeplinite.

---

5. A se vedea nota de la art. 3.

Art. 16. - Căsătoria se încheie prin consimțământul viitorilor soti. Acestia sunt obligați să fie prezenți, împreună, în fata delegatului de stare civilă, la serviciului de stare civilă, pentru a-și da consimțământul personal în mod public.

Cu toate acestea, în cazurile arătate de legea specială, delegatul de stare civilă* va putea încheia căsătoria și în afara sediului serviciului de stare civilă, cu respectarea condițiilor prevăzute în alineatul precedent.

Art. 17. - Delegatul de stare civilă⁶, luând consimțământul viitorilor soti, va întocmi de îndată în registrul actelor de stare civilă actul de căsătorie, care se semnează de soti și de delegat.

---

5. A se vedea nota de la art. 3.

Art. 18. - Căsătoria nu poate fi dovedită decât prin certificatul de căsătorie, eliberat pe baza actului întocmit în registrul actelor de stare civilă.

CAPITOLUL II NULITATEA CĂSĂTORIEI

Art. 19. - Este nulă căsătoria încheiată cu încălcarea dispozițiilor prevăzute în Art. 4, 5, 6, 7 lit. a, 9 și 10.

Art. 20. - Căsătoria încheiată împotriva dispozițiilor privitoare la vârsta legală nu va fi declarată nulă dacă, între timp, acela dintre soți care nu avea vârsta cerută pentru căsătorie a împlinit-o ori dacă soția a dat naștere unui copil sau a rămas însărcinată.

Art. 21. - Căsătoria poate fi anulată la cererea sotului al cărui consimțământ a fost viciat prin eroare cu privire la identitatea fizică a celuilalt sot, prin viclenie sau prin violență.

Anularea căsătoriei din aceste cauze poate fi cerută de cel al cărui consimțământ a fost viciat, în termen de 6 luni de la încetarea violentei ori de la descoperirea erorii sau a vicleniei.

Art. 22. - În cazul în care sotul unei persoane declarate moartă s-a recăsătorit și, după aceasta, hotărârea declarativă de moarte este anulată, căsătoria cea nouă rămâne valabilă. Declararea nulității căsătoriei nu are nici o urmărire în privința copiilor, care își păstrează situația de copii din căsătorie.

Art. 23. - Sotul care a fost de bună-credință la încheierea căsătoriei, declarată nulă sau anulată, păstrează, până la data când hotărârea instanței judecătorești rămâne definitivă, situația unui sot dintr-o căsătorie valabilă.

Declararea nulității căsătoriei nu are nici o urmărire în privința copiilor, care își păstrează situația de copii din căsătorie.

Art. 24. - În cazul prevăzut în Art. 23 alin. 1 cererea de întreținere a sotului de bună-credință și raporturile patrimoniale dintre bărbat și femeie sunt supuse, prin asemănare, dispozițiilor prevăzute la divort.

Tot astfel, în cazul prevăzut în Art. 23 alin. 2 se vor aplica, prin asemănare, dispozițiile prevăzute la divort, în ce privește drepturile și obligațiile dintre părinți și copii.

CAPITOLUL III EFECTELE CĂSĂTORIEI

Secțiunea I

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PERSONALE ALE SOTILOR

Art. 25. - Bărbatul și femeia au drepturi și obligații egale în căsătorie.

Art. 26. - Soții hotărăsc de comun acord în tot ce privește căsătoria.

Art. 27. - La încheierea căsătoriei, viitorii soți vor declara, în fața delegatului de stare civilă⁷, numele pe care s-au învoit să-l poarte în căsătorie.

Soții pot să-și păstreze numele lor dinaintea căsătoriei, să ia numele unuia sau altuia dintre ei sau numele lor reunite.

---

7. A se vedea nota de la art. 3

Art. 28. - Sotii sunt obligati să poarte în timpul căsătoriei numele comun declarat. Dacă sotii s-au învoit să poarte în timpul căsătoriei un nume comun și l-au declarat la încheierea căsătoriei potrivit dispozițiilor Art. 27 din codul de față, fiecare dintre soti nu va putea cere schimbarea acestui nume, pe cale administrativă, decât cu consimțământul celuilalt sot.

Sectiunea a II-a

DREPTURILE SI OBLIGATIILE PATRIMONIALE ALE SOTILOR

Art. 29 - Sotii sunt obligati să contribuie, în raport cu mijloacele fiecăruia, la cheltuielile căsniciei.

Art. 30 - Bunurile dobândite în timpul căsătoriei, de oricare dintre soti, sunt, de la data dobândirii lor, bunuri comune ale sotiilor. Orice conventie contrară este nulă. Calitatea de bun comun nu trebuie să fie dovedită.

Art. 31 - Nu sunt bunuri comune, ci bunuri proprii ale fiecărui sot:

- a) bunurile dobândite înainte de încheierea căsătoriei;
- b) bunurile dobândite în timpul căsătoriei prin moștenire, legat sau donatie, afară numai dacă dispunătorul a prevăzut că ele vor fi comune;
- c) bunurile de uz personal și cele destinate exercitării profesiei unuia dintre soti;
- d) bunurile dobândite cu titlu de premiu sau recompensă, manuscrisele științifice sau literare, schițele și proiectele artistice, proiectele de invenții sau inovații, precum și alte asemenea bunuri;
- e) indemnitatea de asigurare sau despăgubirea pentru pagube pricinuite persoanei;
- f) valoarea care reprezintă și înlocuiește un bun propriu sau bunul în care a trecut această valoare.

Art. 32 - Sotii răspund cu bunurile comune pentru:

- a) cheltuielile făcute cu administrarea oricărui dintre bunurile comune;
- b) obligațiile ce au contractat împreună;
- c) obligațiile contractate de fiecare dintre soti pentru împlinirea nevoilor obișnuite ale căsniciei;
- d) repararea prejudiciului cauzat prin însusirea de către unul dintre soti a unor bunuri proprietate publică, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale sotiilor.

Art. 33 - Bunurile comune nu pot fi urmărite de creditorii personali ai unuia dintre soti.

Cu toate acestea, după urmărirea bunurilor proprii ale sotului debitor, creditorul său personal poate cere împărțirea bunurilor comune, însă numai în măsura necesară pentru acoperirea creanței sale. În acest din urmă caz, bunurile atribuite prin împărțire fiecărui sot devin proprii.

Art. 34 - Sotii administrează și folosesc împreună bunurile comune și dispun tot astfel de ele.

Oricare dintre soti, exercitând singur aceste drepturi, este socotit că are și

consimțământul celuilalt sot. Cu toate acestea, nici unul dintre soti nu poate înstrăina și nici nu poate greva un teren sau o construcție ce face parte din bunurile comune dacă nu are consimțământul expres al celuilalt sot.

Art. 36. - La desfacerea căsătoriei, bunurile comune se împart între soti, potrivit învoielii acestora. Dacă sotii nu se învoiesc asupra împărțirii bunurilor comune, va hotărî instanța judecătorească.

Pentru motive temeinice, bunurile comune, în întregime sau numai o parte dintre ele, se pot împărți prin hotărâre judecătorească și în timpul căsătoriei. Bunurile neîmpărțite, precum și cele ce se vor dobândi ulterior, sunt bunuri comune.

CAPITOLUL IV DESFACEREA CĂSĂTORIEI

Art. 37. - Căsătoria încetează prin moartea unuia dintre soti sau prin declararea judecătorească a morții unuia dintre ei. Căsătoria se poate desface prin divorț.⁸

---

8. Art. 37, alin. 2 a fost modificat prin Legea nr. 59/1993 (M. Of. nr. 177 din 16 iulie 1993)

Art. 38. - Instanța judecătorească poate desface căsătoria prin divorț atunci când, datorită unor motive temeinice, raporturile dintre soti sunt grav vătămate și continuarea căsătoriei nu mai este posibilă.

Divorțul poate fi pronunțat și numai pe baza acordului ambilor soti, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) până la data cererii de divorț a trecut cel puțin un an de la încheierea căsătoriei și
- b) nu există copii minori rezultați din căsătorie.

Oricare dintre soti poate cere divorțul atunci când starea sănătății sale face imposibilă continuarea căsătoriei. La soluționarea cererilor accesorii divorțului, referitoare la încredințarea copiilor minori, obligația de întreținere și folosirea locuinței, instanța va ține seama și de interesele minorilor.⁹

---

9. Art. 38 și art. 39 alin. 1 au fost modificate prin Legea nr. 59/1993 (M. Of. nr. 177 din 26 iulie 1993)

Art. 39. - Căsătoria este desfăcută din ziua când hotărârea prin care s-a pronunțat divorțul a rămas irevocabilă.¹⁰

Fată de cel de-al treilea, efectele patrimoniale ale căsătoriei încetează de la data când s-a făcut mențiune despre hotărârea de divorț pe marginea actului de căsătorie sau de la data când ei au cunoscut divorțul pe altă cale.

---

10. Art. 39 și art. 39 alin. 1 au fost modificate prin Legea nr. 59/1993 (M. Of. nr. 177 din 26 iulie 1993)

Art. 40. - La desfacerea căsătoriei prin divorț, sotii se pot învoi ca sotul care, potrivit Art. 27 a purtat în timpul căsătoriei numele de familie al celuilalt sot, să poarte acest nume și

după desfacerea căsătoriei.

Instanta judecătorească va lua act de această învoială prin hotărârea de divorț. Instanta, pentru motive temeinice, poate să încuviințeze acest drept chiar în lipsa unei învoieli între soti.

Dacă nu a intervenit o învoială sau dacă instanța nu a dat încuviințarea, fiecare dintre fostii soti va purta numele ce avea înainte de căsătorie.

Art. 41. - Până la desfacerea căsătoriei în condițiile prevăzute de Art. 39, sotii își datorează întreținere.

Sotul divorțat are dreptul la întreținere, dacă se află în nevoie din pricina unei incapacități de muncă survenite înainte de căsătorie, ori în timpul căsătoriei; el are drept la întreținere și atunci când incapacitatea se iversează în decurs de un an de la desfacerea căsătoriei, însă numai dacă incapacitatea se datorează unei împrejurări în legătură cu căsătoria.

Întreținerea datorată potrivit dispozițiilor alin. 2 poate fi stabilită până la o treime din venitul net din muncă al sotului obligat la plata ei, potrivit cu nevoia celui care o cere și cu mijloacele celui ce urmează a o plăti. Această întreținere, împreună cu întreținerea datorată copiilor, nu va putea depăși jumătate din venitul net de muncă al sotului obligat la plată.

Când divorțul este pronunțat numai din vina unuia dintre soti, acesta nu va beneficia de prevederile alin. 2 și 3 decât timp de un an de la desfacerea căsătoriei.

În toate cazurile, dreptul la întreținere încetează prin recăsătorirea sotului îndreptățit să o primească.

Art. 42. - Instanta judecătorească va hotărî, odată cu pronunțarea divorțului, căruia dintre părinți vor fi încredințati copiii minori. În acest scop, instanța va asculta părintii și autoritatea tutelară și, ținând seama de interesele copiilor, pe care de asemenea îi va asculta dacă au împlinit vârsta de zece ani, va hotărî pentru fiecare dintre copii, dacă va fi încredințat tatălui sau mamei.

Pentru motive temeinice, copiii pot fi încredințati unor rude ori unor alte persoane, cu consimțământul acestora, sau unor institutii de ocrotire.

Totodată, instanța judecătorească va stabili contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor.

Învoiala părinților privitoare la încredințarea copiilor și la contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a acestora va produce efecte numai dacă a fost încuviințată de instanța judecătorească.

Art. 43. - Părintele divorțat, căruia i s-a încredințat copilul, exercită cu privire la acesta drepturile părintești.

Când copilul a fost încredințat unei alte persoane sau unei institutii de ocrotire, instanța judecătorească va stabili care dintre părinți va exercita dreptul de a-i administra bunurile și de a-l reprezenta sau de a-i încuviința actele.

Persoana sau institutia de ocrotire căreia i s-a încredințat copilul va avea față de acesta numai drepturile și îndatoririle ce revin părinților privitor la persoana copilului. Dispozițiile Art. 108 se aplică prin asemănare.

Părintele divorțat, căruia nu i s-a încredințat copilul, păstrează dreptul de a avea legături personale cu acesta, precum și de a veghea la creșterea, educarea, învățatura și pregătirea lui profesională.

Art. 44. - În cazul schimbării împrejurărilor, la cererea oricărui dintre părinți sau a copilului, dacă acesta a împlinit vârsta de paisprezece ani, a autorității tutelare sau a vreunei institutii de ocrotire, instanța judecătorească va putea modifica măsurile privitoare la

drepturile si obligatiile personale sau patrimoniale între părintii divortati si copii. Modificarea măsurilor luate potrivit dispozitiilor Art. 42 alin.1 si 2 se va putea face cu paza cerintelor prevăzute de acele dispozitii.

TITLUL II RUDENIA

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

Art. 45. - **Rudenia** este legătura bazată pe descendentă unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz rudenia este în linie dreaptă, iar în al doilea rând colaterală. Rudenia în linie dreaptă poate fi ascendentă sau descendentă.

Art. 46. - **Gradul de rudenie** se stabileste astfel:

a) în **linie dreaptă**, după numărul nasterilor; astfel, fiul si tatăl sunt rude de gradul întâi, nepotul de fiu si bunicul sunt rude de gradul al doilea;

b) în **linie colaterală**, după numărul nasterilor, urcând de la una dintre rude până la ascendentul comun si coborând de la acesta până la cealaltă rudă; **astfel**, *fratii* sunt rude de gradul al doilea, *unchiul si nepotul* de gradul al treilea, *verii primari* de gradul al patrulea.

Legea nr.288/2007. - Lege pentru modificarea si completarea Legii nr. 4/1953 - Codul familiei

Art. I. — Legea nr. 4/1953 — Codul familiei, republicata in Buletinul Oficial nr. 13 din 18 aprilie 1956, cu modificarile si completarile ulterioare, se modifica si se completeaza dupa cum urmeaza:

1. Articolul 4 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

„Art. 4. — **Varsta minima de casatorie** este de: **18(optsprezece ani)**.

Pentru **motive temeinice**, *minorul care a implinit varsta de saispnzece ani se poate casatori in temeiul unui aviz medical, cu incuviintarea parintilor* sai ori, dupa caz, **a tutorelui si cu autorizarea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului** in a carei raza teritoriala isi are domiciliul.

Daca unul dintre parinti este decedat sau se afla in imposibilitate de a-si manifesta vointa, incuviintarea celuilalt parinte este suficienta.

Daca nu exista nici parinti, nici tutore care sa poata incuviinta casatoria, este necesara incuviintarea persoanei sau a autoritatii care a fost abilitata sa exercite drepturile parintesti.”

Consilier Juridic:

Pintilie Clement